

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/7/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613201916
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5613201916.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti o E. H., nar. XX.XX.XXXX, bývajúca v LIKAVA - Centrum sociálnych služieb, Likavka 9, za účasti P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. P., X. XXX/X, právne zastúpená Mgr. Martinom Bauerom, advokátom so sídlom v D. P., M. F. XXX/X, o návrhu P. O. na udelenie súhlasu na výber peňažných prostriedkov z účtu E. H., na odvolanie P. O. proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 26. novembra 2014, sp. zn. 10P/16/2013-106, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd neudelil súhlas na uvoľnenie finančných prostriedkov vo výške 4.779,86 Eur z účtu obmedzenej na správne úkony E. H., vedený v X. X., a.s.. Dospel k záveru, že opatrovníčka E. H., a to P. O. nepreukázala dôvodnosť podaného návrhu. Vykonaným dokazovaním zistil, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19.03.2007, č.k. 3Ps/9/2006-35 bola E. H. obmedzená v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá nakladať s majetkom, ktorého cena presahuje sumu 6.000,00 Sk, uzatvárať zmluvy a dohody, preberať záväzky, ku ktorým je podľa zákona potrebná písomná forma. Súčasne jej bola za opatrovníčku ustanovená P. O.. Opatrovníčka P. O. v súvislosti s podaným návrhom uviedla, že E. H. (jej sestra) žila do marca 2008 vo svojom byte, pričom od uvedeného obdobia do súčasnej doby je umiestnená v Domove dôchodcov Nádej v Likavke, kde jej chodí dôchodok, z ktorého sa platia výdavky na pobyt. Nakladanie so zvyšnými peniazmi zabezpečuje domov dôchodcov. V období od marca 2008 do doby prevodu vlastníctva bytu za svoju sestru uhrádzala všetky náklady súvisiace s bytom zo svojich prostriedkov a taktiež platila za uvedené obdobie SIPO za RTVS, elektrinu. Za uvedené obdobie vznikol zo strany opatrovkyne vo vzťahu k nej dlh vo výške 4.779,86 Eur. Opatrovníčka P. O., rod. H. však svoje tvrdenia v konaní o vzniku dlhu nepreukázala. Je zrejmé, že uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 03.07.2012, č. k. 4P/39/2012-63 súd schválil v mene opatrovkyne zmluvu o prevode vlastníctva bytu, uzavretú dňa 07.05.2012, v znení Dodatku č. 1 zo dňa 27.06.2012 s kupujúcim Y. F., pričom vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol povolený rozhodnutím zo dňa 05.02.2013 č. V 2806/2012. Z predložených listinných dôkazov opatrovníčkou, a to platobným dokladom SIPO za obdobie od marca 2008 do júla 2012 mal preukázanú celkovú výšku uhradených zálohových platieb na elektrinu a koncesionárske poplatky znejúce na meno E. H. za rok 2008 vo výške 255,59 Eur, za rok 2009 vo výške 311,32 Eur, za rok 2010 vo výške 311,32 Eur a za rok 2011 vo výške 311,32 Eur, za rok 2012 vo výške 195,16 Eur. Z ústrižkov poštových peňažných poukazov mal preukázanú výšku uhradených zálohových platieb za služby spojené s užívaním bytu odosielateľa E. H. SBD Liptovský Mikuláš, za rok 2008 vo výške 490,51 Eur, za rok 2009 vo výške 845,08 Eur, za rok 2010 vo výške 719,86 Eur, za rok 2011 vo výške 877,29 Eur a za rok 2012 vo výške 533,82 Eur. Na účte E. H., vedený v X. X., a.s. ku dňu 02.05.2013 bola evidovaná suma 20.379,76 Eur. Z vyúčtovania služieb spojených s užívaním bytu mal preukázané, že za rok 2008 vznikol nedoplatok vo výške 153,88 Eur, za rok 2009 nedoplatok vo výške 32,98 Eur, za rok 2010 nedoplatok vo výške 183,74

Eur, za rok 2011 preplatok 174,20 Eur a za rok 2012 nedoplatok vo výške 118,71 Eur. Podľa správy SBD Liptovský Mikuláš, v roku 2012 bola v súvislosti s užívaním bytu za prvých 5 mesiacov prihlásená 1 osoba, za mesiac jún, júl žiadna osoba a od augusta do decembra 1 osoba. Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov listom zo dňa 02.07.2012 potvrdilo, že za poskytované služby uhrádza čiastočne nesvojprávna sumou 233,89 Eur mesačne. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 08.12.2011 bola zvýšená výška invalidného dôchodku čiastočne nesvojprávnej na 296,30 Eur mesačne. Od nástupu E. H. do domova dôchodcov sa jej vedie interný účet, na ktorý si prispieva mesačne sama zo svojho dôchodku, pričom po zaplatení poskytovanej služby si uvedená sama uhrádza výdavky na lieky, prípadne vecí osobnej spotreby. Na tomto účte sa eviduje zostatok 164,22 Eur. Z faktúr za dodávku elektriny zistil, že za obdobie od 08.09.2006 do 08.09.2007 bol evidovaný preplatok vo výške 2.223,00 Sk, za obdobie od 09.09.2007 do 11.09.2008 preplatok vo výške 1.196,50 Sk, za obdobie od 12.09.2008 do 11.09.2009 preplatok vo výške 22,56 Eur, za obdobie od 12.09.2009 do 10.09.2010 preplatok 11,02 Eur, za obdobie od 11.09.2010 do 14.09.2011 preplatok vo výške 71,40 Eur, za obdobie od 15.09.2011 do 18.09.2012 preplatok vo výške 120,71 Eur. Sociálna poisťovňa oznámila, že E. H. v roku 2008 poberala dôchodok v celkovej výške 7.329,00 Sk mesačne, za obdobie január - máj 7.501,00 Sk mesačne od júna do decembra vo výške 7.696,00 Sk mesačne, v roku 2009 poberala invalidný dôchodok vo výške 273,30 Eur mesačne, v roku 2010 vo výške 281,70 Eur mesačne, v roku 2011 vo výške 286,80 Eur mesačne, v roku 2012 vo výške 293,30 Eur mesačne. Vychádzajúc z uvedených listinných dôkazov, a to dokladov o výške úhrad za služby spojené s užívaním bytu a za energie, o výške úhrad za elektrinu a koncesionárske poplatky (platobný doklad SIPO), vychádzajúc ďalej z potvrdenia Sociálnej poisťovne o výške invalidného dôchodku zistil, že v prípade rozdielu medzi príjmami a výdavkami vznikol E. H. disponibilný zostatok (kladný). Prostriedky, ktorými disponovala opatrovkyňa po zohľadnení výdavkov, boli dostačujúce na úhradu uvedených služieb spojených s užívaním bytu a energií. Opatrovníčka P. O. svoje tvrdenia o uhrádzaní uvedených platieb v mene a na účet svojej opatrovníčky v konaní nepreukázala. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Proti uzneseniu okresného súdu v zákonnej lehote podala odvolanie P. O.. Namietala úvahu súdu o disponibilnom zostatku finančných prostriedkov E. H.. V domove sociálnych služieb je uvedenej opatrovkyni poskytované ubytovanie a strava, uvedené priemerné mesačné disponibilné zostatky v žiadnom prípade nemohli vykryť náklady na bežné výdavky - oblečenie, obuv, lieky, cigarety, hygienické potreby a podobne, ak by opatrovkyňa uhrádzala aj náklady na byt. Pokiaľ opatrovkyni vznikol v roku 2011 celkový záporný zostatok, tak opatrovníčke nie je zrejماً úvaha o tom, z čoho táto uhrádzala svoje bežné výdavky. V danom prípade okresný súd nemal preukázané, že náklady za byt uhrádzala opatrovkyňa. Keďže sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, mal si z úradnej činnosti predvolať samotnú opatrovkyňu, ktorá nie je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, ako aj príslušného zamestnanca domova sociálnych služieb za účelom objasnenia, ako opatrovkyňa nakladá s prebytkom peňažných prostriedkov. Prvostupňový súd mal z dôvodu kolízie záujmov opatrovkyně so záujmami opatrovníčky ustanoviť opatrovkyni kolízneho opatrovníka. Nedodržanie takéhoto procesného postupu má za následok porušenie zákonného práva opatrovkyně na súdnu ochranu. Ako opatrovníčka svojej sestry počas celej doby opatrovnictva vždy vykonávala všetky úkony v prospech opatrovkyně. Jej majetok riadne spravovala s náležitou starostlivosťou, o čom svedčia aj všetky záverečné účty. Ak by opatrovkyňa mala dostatok finančných prostriedkov na úhradu nákladov spojených s vlastníctvom bytu ako i na úhradu bežných potrieb, nebol by dôvod, aby jej pri návštevách v domove sociálnych služieb počas rozhodnej doby odovzdala svoje výlučné peňažné prostriedky na nákup bežných potrieb, cigariet a podobne. Aj v súčasnej dobe, keď už opatrovkyni nevznikajú žiadne náklady s bytom, jej musí ponechávať určitý obnos peňazí. Žiadala uznesenie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti uzneseniu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 2 písm. a/ O.s.p., ktoré podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. ako správne potvrdil.

Okresný súd vo veci riadne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vykonal aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne zdôvodnil. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odvolaním napadnutého uznesenia, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa v odôvodnení

tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa § 120 ods. 2 O.s.p. vo veciach, v ktorých konanie možno začať i bez návrhu, ako aj v konaniach o povolení uzavrieť manželstvo, o určenie o zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e), súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli.

Na doplnenie správnosti dôvodov uznesenia okresného súdu a vo vzťahu k procesným podmienkam uvedeným vo vyššie citovaných zákonných ustanoveniach krajský súd poznamenáva, že povinnosť súdu vykonať dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu vo veciach, v ktorých je možné začať konanie aj bez návrhu, nie je možné vykladať bezhranične. Opatrovníčka čiastočne nesvojprávnej E. H. v návrhu na začatie konania vymedzila na základe skutkových tvrdení, že za opatrovníčku od marca 2008 do doby prevodu vlastníctva bytu (v návrhu nie je uvedený presný dátum) uhrádzala všetky náklady súvisiace s bytom, t.j. že platila úhrady SBD Liptovský Mikuláš a taktiež uhrádzala všetky platby za RTVS, elektrinu. Okresný súd v zmysle procesných podmienok v § 120 ods. 2 O.s.p. vykonal na preukázanie uvedených tvrdení v návrhu rozsiahle dokazovanie zabezpečením si potrebných listinných dokladov o platbách vykonávaných Stavebnému bytovému družstvu Liptovský Mikuláš za účelom zistenia, v akom rozsahu za obdobie v rokoch 2008 až 2012 sa vykonávali jednak zálohové platby, ale aj v akej výške vznikali nedoplatky alebo preplatky za uvedené obdobie. Obdobne boli zisťované platby (SIPO) za RTVS a elektrinu, u ktorých taktiež okresný súd zisťoval, nielen v akej výške sa platili zálohové konkrétne platby za jednotlivé mesiace, ale aj v akej výške vznikali preplatky a nedoplatky. V naznačenom smere okresný súd zistil, že platby boli vykonávané na meno opatrovkyne E. H.. Krajský súd sa preto nestotožňuje s odvolacou námietkou opatrovníčky, že bolo povinnosťou okresného súdu vykonať ďalšie dokazovanie, keďže sa jedná o také skutkové tvrdenie, u ktorého sa javí práve dôkazná iniciatíva opatrovníčky na preukázanie pravdivosti svojho tvrdenia o tom, že platby za čiastočne nesvojprávnou E. H. vykonávala sama z vlastných finančných prostriedkov. Z predložených listinných dôkazov na základe vykonaného dokazovania okresným súdom takáto skutočnosť nevyplýva. Z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 19.03.2007, č.k. 3Ps/9/2006-35, ktorým bola P. O. ustanovená za opatrovníčku E. H. vyplýva, že táto bola oprávnená nakladať s majetkom čiastočne obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, ktorého cena presahuje sumu 6.000,00 Sk, ďalej uzatvárať zmluvy a dohody, preberať záväzky, ku ktorým je podľa zákona potrebná písomná forma. Z hľadiska obsahu predmetného uznesenia, keďže v prípade vykonávania platieb v súvislosti s užívaním družstevného bytu, ako aj SIPA, sa nejedná o sumy, u ktorých by bol potrebný súhlas súdu na vykonanie týchto úkonov, z podania P. O. nie je zrejmé, že ak tieto platby za opatrovkyňu vykonávala, či tak konala na základe splnomocnenia (ústneho alebo písomného) alebo sa jedná o úkon pristúpenia dlhu (§ 533 Občianskeho zákonníka) alebo prevzatia dlhu (§ 531 Občianskeho zákonníka).

Na základe takto zisteného skutkového stavu na základe vykonaného dokazovania okresným súdom procesným postupom podľa § 120 ods. 1, 2 O.s.p. (a to bez akejkoľvek dôkaznej iniciatívy P. O.) správne okresný súd návrh zamietol, keďže dôvodnosť podaného návrhu (deklarovanej výšky pohľadávky), nemohla byť založená len na úvahách opatrovníčky (a aj súdu) o tom, či opatrovkyňa E. H. mohla alebo nemohla zo svojho príjmu (dôchodku) tieto platby uhrádzať.

Z uvedených dôvodov krajský súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. potvrdil aj napriek tomu, že v postupe okresného súdu došlo k tzv. inej vade konania, ktorá však nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keďže návrh bol v celom rozsahu zamietnutý. Vzhľadom k tomu, že obsahom návrhu bolo uvoľnenie finančných prostriedkov z účtu opatrovkyne v prospech opatrovníčky, dochádza z hľadiska obsahu a charakteru prejednávanej veci k stretu záujmov medzi E. H. a opatrovníčkou. V takomto prípade mal okresný súd povinnosť E. H. ustanoviť pre uvedené konanie kolízneho opatrovníka. Takáto povinnosť je okresnému súdu daná aj v súvislosti s doručovaním rozhodnutia odvolacieho súdu uvedenej účastníčke konania (§ 30 Občianskeho zákonníka).

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.